

Nyílt levél

Kapják:

Dr. Áder János
a Magyar Köztársaság elnöke

Dr. Darák Péter
a Kúria elnöke

Dr. Ribai Csilla
a Fővárosi Ítéltábla elnöke

Tisztelt Elnök Asszony / Úr!

Közérdekű ügyben fordulok Önhöz. Védelmet az Emberi Jogok Európai Egyezményében (EJEE) meghatározott alapvető jogainkat!

Végighallgattam a lúgos orvos ügy megismételt másodfokú eljárásának tárgyalássorozatát. Bene Krisztiánt a sértett jogi képviselőjének médiahadjárata által befolyásolt tisztességtelen eljárásban szabálytalan felismerésre bemutatás során történt érvénytelen azonosítás és bírói tévedések sora alapján ítélték el. [Médiaítélet](#) született. A Kúria elfogadva a vádlott bűnösségének érvénytelen bizonyítását bűnösnek tekintette a vádlottat a bűnösség érvényes bizonyítása nélkül, megsértve az ártatlanság vélelmének elvét, s megtagadta az érdemi jogorvoslatot jogerős ítéletet hozó eljárásában. A Dreyfus üggyhez fogható jelentőségű ítélezési hiba sorozatot produkált súlyos beteg igazságszolgáltatásunk. Az igazságszolgáltatás törvényességének helyreállítására irányuló minden kísérletemre az ügyészség, a rendőrség, a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria részéről elutasítás volt a válasz. Elkerülhetetlenül szükségessé vált, hogy alaposan megfontolt határozott intézkedéseket tegyen az igazságszolgáltatás törvényességének helyreállítása, és szakmai színvonalának a korszerű követelményeknek megfelelő fejlődése érdekében.

A „lúgos orvos” ügy megismételt másodfokú eljárásával csaknem egy időben 2017. novemberében Thokozile Masipa bírónő a Reeva Steenkamp nevű barátnőjét lelövő Oscar Pistorius ügyében hozott példásan indokolt 6 éves ítéletének alattomos és értelmetlen 13 év 5 hónapra, majd 15 évre történő súlyosbítása terelte figyelmemet az igazságszolgáltatás visszasságaira. A 6 éves ítélet indokolt volt, míg a súlyosbítás már aggályos. Nagyszerű versenyző létére Pistorius joggal érzi sebezhetőnek magát, s egy feltételezett fegyveres betörőtől való félelme válthatta ki belőle a pánikszerű agresszív lövöldözést, amire egyébként is hajlamos volt. Ugyanakkor nem zárható ki, hogy szándékosan ölte meg barátnőjét, ám ezt a szándékot bizonyítani is kellett volna a súlyosabb ítélet kiszabásához.

Azonban nem csak téves vagy túl szigorú, túl enyhe ítéletek is vannak, mint például a vörös iszap ügyben született méltán nagy felháborodást kiváltó felmentő ítélet.

Elsősorban az ítéletek bírósági határozatok tából interneten korlátozás nélkül letölthető anonimizált változatai állnak rendelkezésemre. Ujvári az ítélet indoklásában nem adott érvényes bizonyítást Bene Krisztián bűnösségére. Szokatlan, értelmetlen és félrevezető módon három érvénytelen bizonyítást is ad, míg végül ítéleti bizonyossággal is kimondja a vádlott bűnösségét. Lehet, hogy a közvetett bizonyításra vonatkozólag a Kúria végzésében olvasható homályos útmutatás zavarta meg a bírót.

„[70] Közvetett bizonyítás esetében a bizonyítandó tény igazolása mellett, nyilvánvalóvá kell tenni azt is, hogy egyedüli, ami az ellentétes körülmény, lehetőség kizárását, cáfolását jelenti. Közvetett bizonyíték valamely tény bizonyítására csak akkor alkalmas, ha a bizonyítandó tényen kívül minden más tény lehetőségét kizárja (BH 1975.164., 2003.145.)”

Olvasható a Kúria végzésében. A büntetőeljárásban lefolytatott bizonyításának általában nincs a konkrét ügyön túlmutató jelentősége, ezért az érintett jogászok igen szűk köre fogja olvasni, ellenőrizni. Így érthető, hogy ajánlatos a bizonyítással egy füst alatt elvégezni a bizonyítás alapos ellenőrzését is. Egyrészt következtetésről következtetésre

ellenőrizve, hogy a premissák fennálltak, s helyesen következtettünk, az állítás, amelyre következtettünk valóban következménye a premissáknak. Példának okáért szükség esetén meg kell győződni róla, hogy a levont következtetés helyett nem csupán – egy akár csak árnyalati megfogalmazásban eltérő – állítás a tényleges következmény a kívánt következmény helyett. Függetlenül attól, hogy a bűnösség bizonyítottsága esetén – legalábbis annak terjedelme erejéig – nem állhat fenn a vádlott ártatlansága, mindig meg kell vizsgálni az alibit, ami bizonyíthatja a vádlott részleges, vagy teljes ártatlanságát. Természetesen, amennyiben az alibi ellentmond a megállapított bűnösségnek, akkor az alibi igazolásában, vagy a bűnösség bizonyításában hiba van. Ha nem oldódik meg a talány, akkor persze az in dubio pro reo elv – azaz „A kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére.” (Be. 7. § (4)) – vágja el a gordiuszi csomót. Esetünkben pont fordított a helyzet, mert sem az alibi, sem a bűnösség nem bizonyított, de az említett elv ezt a problémát is megoldja. Az in dubio pro reo elvet mindig szem előtt kell tartani egy ítélet bírálatakor.

Ujvári bíró hármas bizonyítása többféleképp értelmezhető. Nem vállalkozom rá, hogy megállapítsam, mi volt a fejében, amikor szövegezte, de valamennyi bizonyításában rámutatott a lényeges hibákra. A hibák javítása az in dubio pro reo elv alapján arra vezet, hogy Bene Krisztián bűnössége a megismételt másodfokú eljárás eredményeképp nem nyert érvényes bizonyítást.

I. A vádlott bűnösségének az alibi igazolás kudarcra alapján való bizonyításáról

A bíró roppant különös érveléssel húzza a vádlottra a vizes lepedőt az indoklásában a vádlott bűnösségére adott három bizonyítás közül az elsőben (60. oldal):

„A bírói mérlegelésre vonatkozó általánosan elfogadott rendező elv szerint, amennyiben a vádlotti szavahihetőség megdől, az általa előadottakra ítéleti tényállás nem alapozható.

Vallomásának csupán azon részei fogadhatóak el, amelyeket más, hitelt érdemlő, a bíróság által aggálytalannak ítélt bizonyíték megerősít. Az előterjesztett alibit nem csak annak önellentmondásossága döntötte meg, hanem az is, hogy annak hitelt érdemlőségét egyetlen bizonyíték sem támasztotta alá.

Az elkövetési időre a vádlottnak nincs igazolt alibije. Önmagában az elkövető kilétének igazolására az alibi megdöntése – általánosságban – nyilvánvalóan nem alkalmas. Jelen ügyben azonban **a vádlotti védekezés összességére figyelemmel** kizárható, hogy a hamis alibi előadása ne az általa megvalósított bűncselekmény leplezését szolgálta volna.” (Kiemelés tőlem. – R.L.)

A bizonyítással megsértette a bíró az egyenlő fegyverek elvét, s így a vádlott tisztességes eljáráshoz való jogát is. Ehhez hasonló érvelés ugyanis legkorábban az ítélethirdetéskor hangzott el, így a vádlottnak nem volt módja védekezni szavahihetősége kétségbevonása, illetve bűnössége illetően bizonyítása ellen. A vádlott védekezéséhez nélkülözhetetlen információ elhallgatására vonatkozó állításom csak a jegyzőkönyv alapján lenne bizonyítható, ehelyett a Ujvári bírót szólítom fel védekezésre: Mutassa meg, mikor tudhatta meg a vádlott, hogy alibi igazolása kudarcra alapján valaki megkísérelhetne bűnösségére következtetni!

Az alibi nem volt hamis, csak nem sikerült igazolni. A vádlott bűnösségéből ugyan következne az alibi hamissága, azonban a vádlott bűnösségéből az alibi hamisságára, majd az alibi így bizonyított hamisságából a vádlott bűnösségére következtetni nyilvánvaló petitio principii – ördögi kör – volna. Annak érvényessége esetén a felismerésre bemutatás eredményéből is következne az alibi hamissága. Azonban ha felismerésre bemutatás nem lenne érvénytelen, arra igazi bizonyítást is lehetne alapozni. Bár a hamis alibi állítása önmagában is bűncselekmény – hatóság, illetve bíróság félrevezetése – lenne, ám a hamis alibi alapján sem lehet feltétlen az alapcselekményben való bűnösségre következtetni. Az alibi hamisságából akkor lehetne a bűnösségre következtetni ha a szándékos alibihamisítás bűncselekmény időpontját megelőző előkészülete bizonyított lenne például az orvos számítógép-használatát időzítve szimuláló számítógépes alkalmazás beállítás szakértő által megállapítható lenne. A szakértő azonban ilyen beállításnak csak a lehetőségét állította az orvos számítógépes kommunikációja alapján a munkahelyén tartózkodására való következtetés cáfolatául.

Mit értsünk az alatt, hogy a „vádlotti védekezés összességére figyelemmel”? A védelem által terjedelmesen kifejtett vádlotti védekezés ugyan összefoglalható annyiban, hogy a vádlott ártatlan, alibije van, bejárást végzett az általa vezetett kórházban (azonban ezt nem sikerült igazolnia), a sértettel az eset másként történhetett, más követte el a cselekményt, a vád érvelése hibákat tartalmaz. A védekezés összessége olyan tág fogalom, hogy a rá való hivatkozás teljesen világossá teszi, hogy a bíró hiába szeretné az alibi bizonyítás kudarcából is levezetni a vádlott bűnösségét, nem megy. A büntetőeljárás lényege, hogy a vádló megkísérli bizonyítani a vádat, a védelem pedig cáfolni törekszik a

bizonyítási kísérleteket. Ennek folytán a védekezés, ha nem is feltétlen eredményesen, de kiterjed minden az ügy szempontjából releváns kérdésre (ha másképp nem, úgy hogy figyelmen kívül hagyja). A vádlotti védekezés összességére hivatkozva a bíró abban jóleső tudatban blöfföl, hogy megcselekedte, amit megkövetelt a Kúria végzése, elítélte a vádlottat, az új Be. 216. §-ának jogsértő jogorvoslat-korlátozásának köszönhetően a kutya se vizsgálja, hogy mi alapján ítélte el a vádlottat, ha azt az első fokkal összhangban teszi.

II. A vádlott tagadásból álló védekezésének a felismerésre bemutatás eredményén alapuló cáfolatáról

A felismerésre bemutatás eredménye valójában érvénytelen mivel lehetővé tették a rendőrségen a tanúnak, hogy megnézzék a gyanúsítottat a felismerésre bemutatás előtt, s a körülmények folytán a gyanúsított ebéli minőségére is következtethetett a tanú. Igaz, ezt a következtetést csak a felismerésre bemutatáskor vonhatta le Bene Krisztián ügyvédjének hivatalos minőségben való jelenléte alapján.

Ha a tanú nem tudta, hogy bemutatásra kerülő személyt látott az aulában, akkor semmi különös közlendője nem lehetett, s így a felismerésre bemutatásnak nem volt ismert akadály. Ám ebben az esetben nem ismerte fel Bene Krisztiánt tettesként az aulában. S nem adhatunk hitelt a tanú meséjének. A felismerésre bemutatás szabályait egyébként a tanú nem tartozik töviről hegyire ismerni. Azonban, ha az aulában várakozás közben felismerte a tettest, azt mégiscsak megemlíthette volna a felismerésre való bemutatás előtt. Ekkor Bene Krisztián a szabályok szerint nem lett volna bemutatható. A tanú bíróság előtt tanúskodhatott volna, de felismerésre bemutatásra nem lett volna mód. Ha említette volna a felismerésre bemutatás előtt az aulában történt felismerést, az mindenesetre alátámasztaná erre a felismerésre vonatkozó állítását. Ő azonban ekkor még nem tett az aulában való találkozásról említést, hanem csak a felismerésre bemutatást követő kihallgatáskor.

A nyomozók annak rendje, s módja szerint rögzítették a szabálytalanság tényét, csak nem állapítottak meg szabálytalanságot. A bíró is ezt a megoldást követte. A 68. oldalon következőképp számol be a tanú és a vádlott találkozásáról:

„7. sz. tanú a rendőrség aulájában is látta a terheltet. Ezzel kapcsolatban kiemelendő, hogy erről a tanú maga tett említést **a felismerésre bemutatás utáni kihallgatásakor**, előadta, hogy amikor megérkezett, az aulában több személy, legalább nyolcan várokoztak és közülük egy télikabátban, sálban lévő ember nagyon méregette őt, látta, hogy megismerte, hogy tudja, hogy találkozott már vele. Ekkor egymásra néztek és megismerte azt a férfit, aki a lépcsőházban mellette elhaladt. Mivel a személy felismerte a tanút és a tanú felismerte a személyt, máshonnan nem emlékezhetett rá (nyomozati iratok 903. oldal). Ezt megismételte a pótnyomozás során is (pótnyomozati iratok 87. oldal). Az elsőfokú eljárás során elmondta továbbá, hogy arra nagy hangsúlyt fektettek, hogy ne lássák egymást, véletlen volt, hogy akkor meglátták egymást (elsőfokú iratok 15. számú jegyzőkönyv 15. oldal). Ezt a hatóságoktól független, véletlen találkozást erősítette meg a megismételt másodfokú eljárásban tett nyilatkozata is, miszerint meg is lepődött, hogy miért vannak ott egyszerre, mert arról volt szó, hogy nem fogja tudni, hogy ő ki és nem találkozik vele (Fővárosi Ítéltábla 16.Bf.212/2017/48. számú jegyzőkönyv 23. oldal).” (Kiemelés tőlem. - R.L.)

A 67. oldalon pedig így zárja le a bíró a felismerésre bemutatás eredményének bizonyítékként való használhatósága kérdésének mérlegelését.

„Tekintettel arra, hogy a felismerésre bemutatás lefolytatására nem bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával került sor, annak során a Be. 122. §-ban, illetve a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 44-49. §-ban részletezett szabályokat betartották, az ítéltábla nem értett egyet a védői indítvánnyal, mely a Be. 78. § (4) bekezdés alapján a felismerésre bemutatásról készült jegyzőkönyv kirekesztésére irányult.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felismerésre bemutatás módszerében nem történt sem a tanú előzetes kihallgatása, sem a felismertetés során olyan körülmény, mely alapján a bizonyítás törvényessége megkérdőjeleződött volna és a kirekesztés folytán a bizonyítás eredménye ne lenne figyelembe vehető. ”

A bíró által a védőnek tulajdonított hivatkozás valóban nem túl konkrét, azonban a nyomozás részletes szabályairól szóló a 23/2003. (VI. 24.) IM-BM együttes rendelet [Nyor.] 45. § (3) pontja szerint:

„Nem szabad felismerésre bemutatni azt a személyt, illetve tárgyat, akit, illetve amelyet a nyomozás során fényképének nyilvános, előzetes bemutatásával kutattak fel, vagy akit, illetve amit a felismerő személy a nyomozási cselekmények végrehajtása során láthatott.”

A tiltott módon szerzett bizonyíték nem értékelhető bizonyítékként.

Ujvári a nyomozók védelmében hitelt ad a tanú alaptalan locsogásának, miszerint véletlen volt a találkozás. Nem állítom, hogy nem volt véletlen, de Ujvári még kevesebb alappal állíthatja, hogy az volt. Tény, hogy a tanút és a gyanúsítottat egy időben, egy térben várakoztatták. Az lett volna a meglepő véletlen, ha ennek ellenére mégsem találkoznak. A felismerésre bemutatást lefolytató nyomozóknak az az egyik fontos feladatuk, hogy úgy szervezzék meg a felismerésre bemutatást, hogy az ilyen „véletlen” találkozásokat elkerüljék. Lehet mentségük a nyomozóknak, ha valamelyik fél megállapodással ellentétes magatartása vezetett a találkozáshoz. Ilyen mentséget azonban nem említett senki, tehát szervezési hiba történt. Csak az kérdéses, hogy ez szándékos volt-e, vagy „véletlen” hanyagság. A gyanúsított véletlen megmutatása korántsem biztos, hogy szándékos manipuláció volt, de az eredmény ugyanaz. Ez a fajta manipuláció [Oklahoma showup](#) néven ismert Amerikában.

A tanú Bene Krisztiánt ügyvédjével folytatott beszélgetése közben figyelte meg az aulában, s a felismerésre bemutatáskor az ügyvédről az is kiderült a tanú számára, hogy hivatalos minőségben van jelen, ebből a tanú könnyen juthatott arra a következtetésre, hogy a gyanúsítottat látta az aulában ügyvédje társaságában. Ebből pedig arra következtethetett, hogy ő lehet a tettes, akit annak idején látott, s akiről már csak homályos kép élt az emlékezetében, jószerivel csak a tettes kék szeme, széles szája, középmagas (170 cm) testes alakjára emlékezett. Ez a leírás nem valami tökéletesen illik Bene Krisztiánra, de a tanúnak megfelelt az egyezés.

A tanú a bűncselekmény napján a tetthelyhez vezető lépcsőházban a tettel való találkozási időtartamára feltett kérdésre adott válaszában összekeverte a perc és a másodperc fogalmát, a bíróságnak bizonyítási eljárást kellett lefolytatnia annak megállapítására, hogy a találkozás nem percekig tartott, csupán 6 másodpercig. A tanú együgyű öregasszony volt, aki mindazonáltal képes lehetett az imént vázolt módon a felismerésre bemutatott Bene Krisztián gyanúsított státuszára következtetni. Azonban, ha el is magyarázták feladatát, nem biztos, hogy azt világosan megértette, és szigorúan tudta magát ahhoz tartani. A tanú áldozat iránti együttérzése erős motivációt jelentett a sikeres felismerésre.

Azonban függetlenül attól, hogy az aulában tettesként felismerte-e Bene Krisztiánt, a felismerésre bemutatáskor már könnyűszerrel azonosította a tanú az aulában látott férfit. A felismerésre bemutatásról készült fénykép szerint a többi bemutatott személy nem hasonlított különösebben Bene Krisztiánra. Természetesen lehetett volna több gyanúsított is. Számára azonban az általa kikövetkeztetett információ olyan volt, mintha a bemutatást irányító tisztviselő rábökött volna a bemutatott személyre: Ő a gyanúsított. Felismeri? Ujvári bírósági elnök talán ezt az eljárást is elfogadhatónak tartaná. Azonban a rámutatás nem célszerű, mert még a legegyszerűbb tanú is rájön, hogy manipulációról van szó.

Megállapítható, hogy helyes mérlegelés alapján a felismerésre bemutatás eredményét ki kellett volna rekeszteni a bizonyítékok közül. Bizonyítékként csak annyit bizonyít, hogy a tanú sikeresen azonosította Bene Krisztiánt az aulában látott férfiként. A tanú aulában tett felismerésre vonatkozó állítását a tanúnak módjában állott volna némileg alátámasztani annak bemutatást megelőző bejelentésével. Ezt nem tette. A találkozásról csak a bemutatás utáni kihallgatáskor tett említést, miután a találkozás tényére a jelek szerint szintén rádöbbenő ügyvéd ráijesztett. A tanú a megismélt másodfokú eljárásban lefolytatott kihallgatásakor említette, hogy az ügyvéd a felismerésre bemutatás lezajlását követően azt tanácsolta, hogy jó lesz ügyvédhez fordulnia. Ha a tanú a felismerésre bemutatás érvénytelensége ellenére fenntartotta volna, hogy Bene Krisztiánt látta a bűncselekmény napján, akkor ezt a tanú korlátozott szavahihetőségére vonatkozó ismereteink fényében kellett volna mérlegelni. Ujvári azonban Bene Krisztián védekezésének cáfolatául használta a felismerésre bemutatás eredményét a 69. oldalon:

„A felismerésre bemutatás eredményét összevetve a vádlott vallomásával, miszerint nem járt a március 12-én a helyszínen, megállapítható, hogy 7. sz. tanú felismerése cáfolja a vádlott tagadásból álló védekezését.”

A bűnösség bizonyításának cáfolatát ezzel még nem fejeztük be. Leleményes bírónak ugyanis – mint említettem – három bizonyítása van. Ez volt a második, és az egyetlen, amely megállná a helyét némi kiegészítés után a vádlott bűnösségének bizonyításaként, ha a tanú szabályos eljárás keretében, meggyőzően felismerte volna Bene Krisztiánt a bűncselekmény napján a lépcsőházban látott személyként.

III. A vádlott bűnösségének a sértett vallomása alapján való bizonyításáról

Olyan eshetőséget, amit a bíró nem zárt ki nem tekinthetünk kizártnak. A bíró számos téves következtetése legegyszerűbben ellenpéldával cáfolható.

A vádlott bűnösségének harmadik, és egyben utolsó bizonyításában a sértett [kontár](#) jogi képviselőinek döntően a sértett megfigyelései és következtetései, valamint orvosszakértői vélemények alapján elfogadott tényálláson alapuló tákolmánya ismerhető fel, melyet már első fokon is elsütöttek, s melynek egyes elemeit a Kúria végzése ugyan elfogadta, de a bizonyítást egészében nem találta meggyőzőnek.

Ha nem lenne használhatatlan a felismerésre bemutatás, akkor a sértett beszámolója és az orvosszakértői vélemények alapján kiegészítve a vádlott bűnösségének tökéletes bizonyításához jutnánk. Ebből annyit nem tudunk bizonyítani jelenleg, hogy Bene Krisztián a tetthely közelében járt volna. Így egyáltalán nem zárható ki a vádlott tökéletes ártatlansága, s a bűncselekményt más követhette el, esetleg másként.

A sértett jogi képviselője e bizonyítás során sikeresen takarítja be az általa, s két elődje által folytatott média kampány gyümölcsét melyben a sértett abszolút szavahihetőségét sulykolták a támadó fel nem ismerésének következetes elismerése alapján. Igazat mondani mindig helyes, és dicséretes, míg a hatóságot, illetve a bíróságot félrevezetni nagyon helytelen, s ha példának okáért a vádlottnak sikerült volna alibit bizonyítani csúnyán le is lehetett volna bukni az alaptalanul, netán hamisan állított felismeréssel. Igazat mondani tehát alkalomadtán bölcs döntésnek is bizonyul. Itt ráadásul az igazmondás nem is járt hátránnyal, hiszen tettes által használt álarc miatt, amiről a sértett és a „felismerő” tanú egybehangzóan számolt be rögtön kétség merült fel a felismerés megbízhatóságát illetően. Ezt a kétséget valami felismerésre bemutatás jellegű próbával próbálhatta volna csak eloszlatni a vád, azonban a sértett és az általa felismerendő személy ismeretsége folytán az ilyen eljárásnak nem volt realitása. Ellenben a sértett egy sor apró megfigyelése alapján – ha nem is következik – de azért a bíróval elhitethető volt, hogy a vádlott a tettes.

A bíró ezúttal az alábbiak szerint fut neki a bizonyításnak a 75. oldalon.

„Megvizsgálva a vádlotti védekezés másik irányát, miszerint más volt az elkövető, az ítéletábla osztotta a Kúria határozatának [75] bekezdésében foglaltakat, miszerint a bűncselekményt olyan személy követhette el, aki ismerte a sértettet és tisztában volt a sértett napi időbeosztásával, szokásaival. Ez alapján a lehetséges elkövetők száma viszonylag jól behatárolhatóvá válik.”

Amikor bizonyított a vádlott bűnössége, akkor a vádlott más elkövetőre vonatkozó védekezése legfeljebb úgy értelmezhető, hogy a vádlottnak bűntársa is lehetett. Persze az előző két bizonyítás valóban érvénytelen, így még mindig bizonyításra szorul, hogy nem valaki más volt az elkövető.

A sértett jogi képviselőjének a sértett emlékei alapján összeagyvált következtetései alapján az elkövetőnek, illetve az értelmi szerzőnek olyan, a sértetthez érzelmileg erősen kötődő személynek kell lennie, aki ismerte a sértettet és annak napirendjét, szokásait, tulajdonságait, a sértett retiküljét, a kutyatáp helyét a lócán, a lakás beosztását, a szokás szerint használt ajtózárat. Az elkövető ismertetőjeleit maszkolta, hangját elváltoztatta. Néhány személyről eleve ismert, hogy érzelmileg erősen kötődhetett a sértetthez. Ezek a volt férj, a volt szerető és az élettárs. A sértett csinos hölgy, így tudtán kívül is bármely férfi ismerősében kialakulhatott érzelmi kötődés iránta. Normális esetben persze erről tudnia kellett volna a sértettnak is, de az elkövető, illetve az értelmi szerző nem feltétlen normális. Ezúttal a követelményeknek megfelelő lehetséges elkövetők közül a többieket kizárva húzná áldozatára a bíró a vizes lepedőt:

„16. sz. tanúnak (a sértett volt férjének) és 17. sz. tanúnak (a sértett jelenlegi élettársának) az alkata, a szemszíne nem egyezik azzal, amit a sértett látott. Ezen túl megállapítható, hogy mindketten dohányoznak, ellenben a sértett a vallomásában kifejezetten arról nyilatkozott, hogy semmilyen jellegzetes szagot, illatot nem érzett. Mindkét személy kérdésre előadta, hogy egészségügyi végzettségük nincs (elsőfokú iratok 15. számú jegyzőkönyv 17. oldal, Fővárosi Ítéletábla 16.Bf.212/2017/48. számú jegyzőkönyv 51. oldal), ezzel ellentétes tény sem merült fel az eljárás során. Arra sincs semmilyen adat, hogy e két személynek bármilyen indítéka lett volna ilyen jellegű cselekményt elkövetni. Ugyanis az eljárás adatai alapján a sértett és 16. sz. tanú a válás óta is jó kapcsolatot ápoltak (6. sz. tanú nyomozati iratok 467. oldal, 30. sz. tanú nyomozati iratok 481. oldal, 20. sz. tanú nyomozati iratok 488. oldal, 3. sz. tanú nyomozati iratok 495. oldal, 16. sz. tanú nyomozati iratok 505. oldal). 17. sz. tanú, a sértett jelenlegi élettársa, akkor még csak pár hónapja ismerkedett meg a sértettel, esetében sem merült fel semmi olyan körülmény, mely alapján bármilyen indítéka lehetne következtetni. A védelem által a Kúria Bhar.III.574/2017/12. levélben hivatkozottak - miszerint egy korábban becsatolt levél tartalma szerint 17. sz. tanú a vádbeli esetet megelőzően megbízott egy személyt, hogy a sértettnak okozzon sérülést maró szerrel, hogy így próbálja meghódítani a sértettet és a vetélytársát tönkretenni - alátámasztást nem nyertek (Kúria Bhar.III.574/2017/17. határozat feljelentés elutasításáról).”

A bíró úgy tesz, mintha valóban három főre szűkítette volna a lehetséges elkövetők számát, pedig ott van az állatorvos, a gyerekeket korrepetáló fiatalember, egy barátnő férje, rokonok, stb. Injekció beadására majdnem mindenki képes, még úgy is, hogy az áldozat életben maradjon. Maga a kiváló Zacher doktor sem csinálja profibban, mint ahogy a Youtube-on egy csinosan kidekorált uriember bemutatja: <https://www.youtube.com/watch?v=1Et0-mkPbFg> .

Hitelt adhatunk-e a sértett állításának, hogy a dohányszagot feltétlen megérezte volna a volt férjen, vagy az élettáron? Ha így van akkor az elkövetői bűnösségük valóban kizárható, de lehetnek értelmi szerzők. A bírót azonban ezúttal cserben hagyja találatkonysága, s nem talál nekik indítékot. Olyan jó indítékuk azonban, amelyet Bene Krisztiánnak talált a vád és a bíró nekik is lehetett. Van olyan jó indíték a bizalmas dokumentumokat tartalmazó informatikai eszközök megszerzése, mint az örült bosszú. A sértett volt főnökének meginghatott a bizalma egykori titkárműjében, zavarhatta, hogy az kompromittáló dokumentumokat őrizhet, és kapcsolatot kereshetett olyan személyekkel akik megoldhatják a problémát. Így vehette fel a kapcsolatot a volt férjjel, vagy az élettárral. Biztosítási csalás is állhat az eset hátterében. Vizsgálni kellett volna. Aligha vizsgálták. Azonban a biztosítási csalást nem tartom valószínűnek, mert ha nem is hiszem a sértett minden szavát – Ujvárihoz hasonlóan – feltétel nélkül, azért tisztességes embernek vélemezem. De egy nyomozót nem kell, hogy az emberek iránti bizalom túlzottan befolyásoljon. Az altatásra azért lehetett szükség az informatikai eszközök megszerzéséhez, mert az illetőnek nem volt lehetősége látogatása során ellopni azokat, a volt férj kulcsot használhatott volna, de az rá terelte volna a gyanút, ezért ő sem használt volna kulcsot a behatoláshoz. Így bármely értelmi szerzőnek a rablótámadás lehetősége maradt. Ez esetben meg kell akadályozni a sértettet az üldözésben. Ezért az elkövetőnek mozgásképtelen, elnémított állapotban kellett hátrahagynia a sértettet. Ha az értelmi szerző nem akarta, hogy órákig betapasztott szájjal, megkötözve maradjon az áldozat, akkor a sértettnek eszméletlennek kellett lennie az elkövető távozásakor. Mivel közismert, hogy a mechanikai módszerrel való elkábítás maradandó károsodást, életveszélyt okozhat, az altatás mellett döntött az értelmi szerző. Az altatás sikeres volt azonban az elkövető által spontán elkövetett nemi erőszak az ismert szörnyű végkifejlethez vezetett. Valóban lehetett az eset egyszerűen nemi erőszak is, ahogy a védelem vetette fel:

„A védelem hivatkozott továbbá arra, hogy a bűncselekmény elkövetője lehetett egy ismeretlen személy, vagy egy olyan, akivel a sértettnek konfliktusa volt (kutyasétáltatás során megismert alkalmi ismerőse, meglévő vagy éppen elhárított szexuális vagy azt nélkülöző kapcsolata). A sértett gyermekei és barátnői nem számoltak be arról, hogy tudtak ilyen személyről, a sértett sosem panaszkodott ilyen emberre nekik. Másrészt egy ismeretlen személy, még ha például ki is figyelte a sértett időbeosztását, az egyéb szokásait (pl. hevederzár használata), tulajdonságait (pl. gerincbántalom) nem tudhatta. Illetve esetében hangeltorzításra nem lett volna szükség, illetve a szakértői véleményeket figyelembe véve a két szer együttes alkalmazásával és injekció beadásával nem bajlódott volna.”

A védelem érvelése fantáziátlanabb, és bizonyos szempontból problematikusabb, mint az informatikai eszközök megszerzéséről felállított teóriám, azonban az az előnye, hogy amikor semmi sem bizonyítható helyesebb nem keverni gyanúba konkrét személyeket. Bár ily felelősségteljesen gondolkodott volna a vád is! Cáfolatában a bíró teljes gyermeki naivitásának kvintesszenciáját adta. A nemi erőszak elkövetők előszeretettel használnak ketamint, midazolámmal kombinációban is. A midazolám és a ketamin megtalálható a *Guidelines for the Forensic analysis of drugs facilitating sexual assault and other criminal acts* című ENSZ útmutató 1. függelékében, a droggal elősegített nemi erőszaknál (Drug facilitated sexual assault – DFSA) és más droggal elősegített bűncselekmények során (Drug facilitated crime – DFC) előforduló konkrét anyagok listájában az (arab számozású) 37. illetve 39. oldalon. A bírósági határozatok internetes tárán indított kereséssel is könnyen meg lehet arról győződni, hogy különféle bűncselekményekben alkalmazzák ezt a kombinációt. Általában nem injekcióval adják be. Például szórakozóhelyen kiszemelt áldozat esetében ez aligha lenne kivitelezhető, sokkal egyszerűbb megitatni vele, de az áldozat lakásában az injekciós beadásnak nem volt különösebb akadálya, míg megitatni problémásabb lehetett volna. A gyerekeknek nem kellett tudniuk az illetőről, lehet, hogy áldozatának se tűnt fel különösebben, de az is lehet, hogy nem mindent mond el azonnal gyermekeinek a sértett. Azt pedig már láttuk, hogy a hevederzárra könnyen lehetett ráhibázni, s a láb felstószolása sem jelenti a sértett egészségügyi problémájának ismeretét. Érthetetlen, hogy a Fővárosi Ítéltábla büntetőjogi kollégiumának vezetője hogy lehet ennyire járatlan bűnügyekben. Külséjét és hangját minden bűnözőnek indokolt elváltoztatni valamennyi tanú előtt, akiket életben kíván hagyni. Ugyanis – bár a bűnöző nem vágyik rá - de számíthat egy véletlen találkozásra, vagy esetleges meggyanúsításra. Persze nem minden bűnöző előrelátó, s olyanok is vannak, akik nem pepecselnek maskarával, inkább nem hagynak élő szemtanút. Így lehet, hogy a külső és a hang elváltoztatása ténylegesen mégsem olyan általános, amint indokoltnak tűnik.

A bíró figyelmen kívül hagyta a nemi erőszak, és a felbérelt elkövető lehetőségét, általában nem kielégítően bizonyította azokat a tulajdonságokat, amelyek alapján szűkíteni kívánta a lehetséges elkövetők körét. A szűkítés után maradó lehetséges elkövetők felsorolása problémás, a bíró csak szemelgetett. A volt férj és az élettárs elkövetői bűnösségének kizárása némi jóindulattal elfogadható, de ettől még lehetett egyikük az értelmi szerző. Nem valószínű, hogy a sértett

megcsonkítására lett volna indítékuk – ugyanígy Bene Krisztiánnak tulajdonított indíték is megkérdőjelezhető –, de a sértett informatikai eszközeinek megszerzésére, mint láttuk lehetett indítékuk.

A felhozott bizonyítékok alapján, bizonyítható alibi hiányában Bene Krisztián lehetséges elkövetőnek bizonyult. Lehet, hogy indokolt lett volna annak idején alaposabban nyomozni, de lehet, hogy mások is gyanúsabbak lennének, ha nyomoztak volna utánuk. Ez már örök rejtély marad, hacsak a lelkiismeret-furdalás meg nem törí az igazi tetteket, s vallomást nem tesz.

Ha nem is volt köze a bűncselekményhez a sértett élettársának, akkor is volt indítéka Bene Krisztiánra terelni a gyanút. Indítékai között szerepelhetett az is, hogy a sértett elmondása alapján valóban a volt szeretőre gyanakodott, és kevésnek találhatta a Bene Krisztiánra utaló bizonyítékokat. A sértett adópapírjához hozzáférhetett, azt könnyen eljuttathatta az orvos irodájába. Bene Krisztiánnak nem sok érdeke fűződött a sértett adópapírjának megszerzéséhez.

Az első bizonyítás két hibájához a vádlott védelemhez való jogát csorbító eljárási hiba társult. A második bizonyítás nem teljes, de annyi baj legyen, perdöntő a felismerés téves elfogadása, de téved a bíró akkor is, amikor a találkozás véletlen voltát tényként kezeli. A harmadik bizonyításban a nemi erőszak és a felbérelt elkövető lehetőségének figyelmen kívül hagyása, a leszűkítés után maradó gyanúsítottak körének téves megállapítása, egyes lehetséges elkövetők lehetséges indítékainak negligálása a legjelentősebb négy hiba. A három bizonyítás kapcsán ez a kilenc hiba mondható különösen figyelemreméltónak.

Ujvári bíró hibái közül némelyik menthető lenne, ám összességükben nagy számuk, és tendenciózus jellegük bizonyítja, hogy a Fővárosi Ítéltábla tanácsa nem független és pártatlan bíróságként működött. A szándékosság tehát nyilvánvaló, valamilyen megfelelési szándékról van szó. A pontos indíték megállapíthatatlan. Egyedül a szenvedő áldozat iránti lovgiasság? A médiának vagy a Kúriának akart megfelelni? Ezek kombinációja lehetett az indíték.

A közvetlen bizonyítás fogalmát Kengyel Miklós Magyar Polgári Eljárásjog című munkája a következőképp ismerteti a bizonyítások fajtáit:

„[550] KÖZVETETT ÉS KÖZVETLEN BIZONYÍTÁS • A közvetlen bizonyítás esetében az észlelt bizonyítékokról egyszeri következtetéssel lehet eljutni a bizonyítandó tényhez, míg a közvetett bizonyítás esetében kétszeri vagy többszöri logikai műveletre van szükség. A közvetett bizonyítás egyik módja lehet kizáró következtetés is, amikor valamely bizonyított tény fennállása kizárja valamilyen más, a perben bizonyítandó tény fennállását.

[551] TELJES ÉS NEM TELJES BIZONYÍTÁS • A teljes bizonyítás a bizonyosság fokáig terjed, azaz a bizonyítandó tény fennállásáról, illetve a tényállítás valós voltáról győzi meg a bíróságot. Nem teljes a bizonyítás akkor, ha a bizonyosság fokáig terjedő meggyőződés kialakításához nem elegendő.”

A közvetlen bizonyításnak talán abban rejlik a jelentősége, hogy ilyen is akad. Közvetlen bizonyításra példa, amikor a bíróság megértése esetén az anyázás közvetlenség folytán történő megállapításából a bíró közvetlenül a büntetőjogi tényállás kimerítésére következtet. Tehát vannak közvetlen bizonyítások, így tapasztalt bírónak ilyenekkel is volt már dolga. A közvetett bizonyítás azért jellemzőbb. Minden egyes következtetés újabb hibalehetőség, de gyakorlattal és körültekintéssel ezek a buktatók elkerülhetőek. Ám közvetlen bizonyításban is lehet akár több hiba is, bár logikai nehézséget a közvetlen bizonyítás aligha tartalmaz. Azonban a közvetett bizonyításnak sem kell ördögösen bonyolultnak lennie.

A közvetett bizonyíték fogalmát Király Tibor Büntetőeljárás jog tankönyve a következőképp határozza meg:

„[330] A közvetett bizonyíték – ellentétben a közvetlennel – nem a bizonyítandó, hanem olyan más tény(ek)re vonatkozik, amely(ek)ből következtetni lehet a bizonyítandó tény(ek)re.”

A bizonyítékokra és bizonyításokra vonatkozó hasonló nevű fogalmak közti alapvető összefüggés, hogy a közvetett bizonyítékon alapuló bizonyítás nem lehet közvetlen, amennyiben a bizonyíték alapján legalább egy lépésben bizonyított, a bizonyítandótól különböző tényből még a bizonyítandóra kell következtetni. Nem túl mély ez a teória.

A Kúria végzésének a bevetetésben idézett 70. bekezdésében megfogalmazott figyelmeztetés megtalálható Király Tibor Büntetőeljárás jog tankönyvének XI. fejezet VII. cím alábbi szakaszának 4-5. pontjában.

„A közvetett bizonyítékokra, illetve a bizonyításra vonatkozó néhány szabály körülírható, anélkül azonban, hogy merev szabályként kívánnánk kezelni:

1. közvetett bizonyítékok egymástól függetlenül, elszigetelten jelennek meg (betöréses lopásnál például a gyanúsított ujjnyoma a helyszínen, őt a helyszín közelében látták, az ellopott dolgokat a lakásán látták);
2. nagyon csekély volt annak a valószínűsége, hogy rendes (a bűncselekménytől független) körülmények között a bizonyítékul szolgáló tények, események előfordulhatnak (valószínűtlen volt, hogy a terhelt ujjnyoma a helyszínen előfordulhasson, minthogy ő az elkövetés helyén idegen, hogy ő a helyszín közelében, környékén járjon);
3. az, hogy a csekély valószínűség ellenére mégis ténylegesen megjelentek, a bűncselekmény elkövetésével való kapcsolatukat nagymértékben valószínűsíti, és együttes előfordulásukat éppen a bűncselekménnyel való összefüggésük magyarázza;
4. a közvetett bizonyítékok az általuk bizonyított (belőlük következtetett) ténnyel ellentétes más lehetőségeket (verziókat) kizárják vagy cáfolják (például az alibit vagy azt, hogy más személy lehetne az elkövető), és
5. nincsenek olyan tények, amelyek cáfolnák vagy kétségessé tennék a közvetett bizonyítékokra alapított következtetést.”

Helyesen értelmezve, ez a figyelmeztetés arra irányítja figyelmünket, hogy nem következik az alibiigazolás kudarcából annak hamis volta, és a vádlott bűnössége, nem fogadható el felismerésre bemutatást bizonyítékként, ha a rendőrségen lehetővé tették a tanúnak a gyanúsított előzetes megtekintését, nem következik abból, hogy a tettes a sértettet reggel otthon találja, a gyermekek iskolába indulása után történetesen egyedül, hogy ismerte az időbeosztását, mert ez véletlen is lehetett, ne vonjunk le messzemenő következtetéseket a tettesnek a sértett egészségi állapotára vonatkozó ismereteire olyan cselekedeteiből, melyek másképp is magyarázhatóak, stb. A Kúria végzésében azonban félreérthetően volt megfogalmazva ez a figyelmeztetés, mintha nem erre a nagyon egyszerű gondolatra vonatkozna, hanem valami homályos jogi határozatlansági relációra, melynek értelmében, ha valakinek bizonyítottuk az elkövetői bűnösségét, még azt is meg kellene vizsgálni, hogy nem más volt-e az elkövető, mert az volna ám csak blamázs. Hát igen. Azonban, ha tényleg bizonyítottuk a bűnösséget, bűntárs esetleg akadhat, de ártatlanság abból nem lesz. De Ujvári összességében semmit sem bizonyított.

Az 1.- 3. pontban vázolt valószínűségi alapú bizonyítási módszer általánosságban alkalmazhatónak mondható. Látható, hogy azon alapul, hogy ha több többé-kevésbé független tény is bizonyított, amelyekből önmagukban is nagy valószínűséggel következtethetünk a bűnösségre, akkor együttesen megalapozhatják az ítéleti bizonyosságot. Ujvári bírónak nem sikerült ezzel analóg bizonyítást konstruálnia. És nem adott számot arról, hogy milyen tények együttes fennállása erősíti a bűnösségre belőlük következő bizonyosságot konkrétan. Az Ujvári által elfogadott számos megalapozatlan következtetés külön-külön nem alapozná meg Ujvári alkalmatlanságára vonatkozó állításomat, de összességükben a kimutatott nyolc tévedés és egy súlyos eljárási hiba, már nagy bizonyossággal megalapozza. Így működik ez a bizonyítási technika.

„Mindezekre figyelemmel összességében megállapítható, hogy jelen ügyben nem merült fel olyan hitelt érdemlő bizonyíték, amely alkalmas lett volna arra, hogy a vád/elsőfokú ítélet verziójával szemben ésszerű kételyeket ébresszen. A vádlott bűnössége ítéleti bizonyossággal bizonyított.” – összegez a harmadik bizonyítás befejeztével Ujvári bíró. Három érvénytelen bizonyításból, azonban nem lesz ítéleti bizonyosság.

Az in dubio pro reo elv szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tényt a terhelt terhére értékelni nem lehet. William Blackstone 1760-as évek során megjelent Commentaries on the Laws of England című munkájában bizonyos fokig indokoltan némileg enyhébb követelményt fogalmaz meg. Szerinte jobb ha 10 bűnös megússza, mintha egy ártatlan bűnhődik. Ha a bűnösség bizonyításának meg tudnánk határozni a – biostatistikában a diagnosztikus tesztek vonatkozásában alkalmazott – pozitív prediktív értékét, akkor a Blackstone arány szerint 10/11-nél magasabb pozitív prediktív értékű bizonyítás esetén már elítélhető a vádlott. Ez nyilvánvalóan enyhébb követelmény, hiszen az in dubio pro reo elv szerint a bizonyosságnak kétséget kizáróan, azaz a pozitív prediktív értéknek 1-nek kell lennie. Az első hallásra félreérthető fogalmazásból nem az következik, hogy a Blackstone arány alkalmazása esetén tucatjával úsznak meg a bűnösök, csupán az ártatlan elítéltek aránya maradna 1/11 alatt, ami valójában egyáltalán nem kielégítő, ennek az arálynak sokkal közelebb kell lennie a zéróhoz. Az látszik elfogadhatónak, hogy inkább 99 bűnös ússza meg, mintsem egy ártatlan bűnhődjön, ennek az elvnek az alkalmazásával 1% alatt marad a megbüntetett ártatlanok aránya, s ez lényegében azonosnak tekinthető már a kétséget kizáró bizonyosság követelményével, hiszen mindig lehet egy

minimális bizonytalanság, különösen ha tanúvallomás is szerepet játszik a bizonyításban. Ha viszont semmiképp sem tudunk megbékélni a gondolattal, hogy esetleg a bűnös megúszhatja, akkor nagyon sok ártatlant fogunk megbüntetni.

Felmerül a kérdés, hogyan érhető el a kívánt bizonyosság. Ha csak szigorú következtetéseket fogadunk el, és csak megbízható bizonyítási eszközökre támaszkodunk, akkor bizonyításunk a szükséges bizonyosságot szolgáltatja. A „lúgos orvos” ügyben a bíró a Kúria végzésének sugalmazására több bizonyítással próbálta elérni a szükséges bizonyosságot. Az eljárás helyesen alkalmazva működőképes. Azonban akkor is egyetlen összetett bizonyításként kell tekinteni az ilyen konstrukciót. A Király Tibor tankönyv idézett 1-3. pontja ad példát helyes konstrukcióra. Valószínűségi számítás alapon így választható a szituáció: Van két bizonyításunk, mindkettőnek 90% a megbízhatósága. Tehát mindkét bizonyítással az esetek legfeljebb 1/10-ében jutunk téves ítéletre, így egyik se szolgáltat ítéleti bizonyosságot. Ha bizonyításaink érvénytelensége egymástól függetlenül következik be, akkor a két bizonyítás valóban jelentősen erősíti egymást, s együttesen 99%-os bizonyosságot ad. Ha valami sztochasztikus jelenség húzódik a háttérben nem elképzelhetetlen ilyen szituáció, s olyankor kézenfekvő lehet a függetlenség bizonyítása. Azonban általában nem ez a helyzet, nem mindig fogunk tudni függetlenséget bizonyítani, sőt az is előfordulhat, hogy a különféle bizonyítások pont egyidejűleg mondjanak csődöt, nevezetesen, amikor ártatlant ítélünk el. A Király Tibornál talált példában sem áll fenn tökéletes függetlenség, azonban olyan általános szituációban, esetek széles körében alkalmazható bizonyítási sémáról van szó, aminek a megbízhatósága felülvizsgálatok alapján statisztikai módszerekkel tanulmányozható. Három hibás bizonyításból azonban semmiképp sem lesz ítéleti bizonyosság.

A Kúria határozatai szerencsére nem tartalmazzak újabb bizonyítást a vádlott bűnösségére, ám így is okot adnak egy-egy észrevételre.

„[140] A megismételt eljárásra utasítás és az arra vonatkozó iránymutatás a közvetett bizonyítás elégtelenségeinek megszüntetésére, a megalapozatlanság kiküszöbölésére irányul. Az ennek érdekében meghatározott eljárási cselekmények törvényes elvégzése a bíróság feladata, ezért nem egyoldalúan a vádlott terhére szóló bizonyítékok megszerzéséről szól, hanem a bűnösség megnyugtató alaposágú eldöntéséről, amely magában hordozza annak lehetőségét is, hogy a megsabott tennivalók teljesítése sem oszlatja el a létező kétségeket, s akkor annak perrend szerinti következményeit kell alkalmazni.”

A Kúria Kónya István bíró elnökségével ülésező tanácsának a Fővárosi Ítéltábla ítéletét hatályon kívül helyező, és az Ítéltáblát új eljárás lefolytatására utasító végzése illetékesen összegzi a megismételt másodfokú eljárás lefolytatására vonatkozó útmutatását. Ez tisztességes szándékkal lehetett megfogalmazva, azonban az Ítéltábla tanácsa függetlenségének és pártatlanságának Ujvári ítélete alapján megállapítható fogyatkozása arra enged következtetni, hogy az útmutatás a vádlott elítélésének megalapozottságára való irányulásának megfogalmazása és a sértett jogi képviselőjének médiahadjárata együttesen aláásták a Fővárosi Ítéltábla megismételt másodfokú eljárást lefolytató tanácsának függetlenségét, pártatlanságát. Egy jogállami keretek közt működő bíróság célja más nem lehet, mint a törvényesség. Az valóban helyes elvárás, hogy az ítélet megalapozott legyen, de egy bíróság nem fogalmazhat meg semmiféle preferenciát az elmarasztalást, vagy felmentést illetően egy másik bíróság ítéletére vonatkozólag. Egy bíróságnak akkor lehet releváns véleménye e dichotómia eldöntéséről, ha maga ítélkezik. Ha a Kúria nem döntötte el a bűnösség kérdését, akkor semmire sem alapozhatja preferenciáját. Ha valamilyen törvényi tényállás már bizonyítva van, azt megállapíthatja, de ebben az esetben nem ez volt a helyzet.

A Kúria végzésének [75 – 86] bekezdése szájba rágja Ujvárinak a nála 2., illetve 3-ként szereplő többszörösen hibás bizonyításokat. Így a Kúria Kónya bíró által elnökölt tanácsának is megállapítható az elfogultsága. E szájbarágás feletti frusztrációját enyhítendő érezhette szükségesnek Ujvári, hogy az alibin alapuló roppant originális bizonyításával bővítse bűnlajstromát.

A vádlott alapvető jogai a Kúria jogerős ítéletet hozó eljárásáig többszörösen sérelmet szenvedtek, ezért az EJEE 13. cikk szerint hatékony jogorvoslatra jogosult.

A vádlott tisztességes eljáráshoz fűződő, az EJEE 6. cikkében megfogalmazott joga négy rendben lett megsértve. A Kúria és az Ítéltábla a vádlott hátrányára elfogult magatartása által a bíróság pártatlansága sérült két rendben. Mivel a Kúria végzésének [140] bekezdése sugalmazta, hogy miként ítéljen Ujvári, s [75-86] bekezdése az indoklás is szájába adta, ezért naivítás volna azt hinnünk, hogy Ujvári elfogult bírósága az ártatlanság vélelmét következetesen szem előtt tartotta, végül a csak az ítélet indoklásban megjelenő az alibire igazolás kudarcára alapozott érvelésre vonatkozó információk a tárgyalás során történt visszatartásával a vádlott védekezéshez való joga csorbult.

A vádlottat érvényes bizonyítás nélkül ítélte el Ujvári. Az alaptörvényből ez nem teljesen világos, de Európában ez ellentétes az ártatlanság vélelmével:

„Minden bűncselekménnyel gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően meg nem állapították.”

A Kúria a jogerős ítéletet hozó Mészár bírónó elnökölte tanácsa nyilvánvalóan megsértette az ártatlanság vélelmének elvét, amikor Bene Krisztiánt Ujvári érvénytelen bizonyításai alapján bűnösnek tekintette.

A Kúria a tisztességtelen eljárásban született megalapozatlan ítélet érdemi jogorvoslatát a Be. az alapvető jog megsértésének jogorvoslatát az Emberi Jogok Európai Egyezményét és az alaptörvényt sértő módon korlátozó 216. §-a alapján megtagadta (jogerős ítélet 9. oldal).

„A Be. 615. § (3) bekezdés szerint a fellebbezés az ellentétes döntést, illetve kizárólag a másodfokú bíróság ítéletének azon rendelkezését vagy részét sérelmezheti, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírlata eredményezett.

A Be. 615. § (5) bekezdésére figyelemmel a másodfokú ítéletnek a (3) bekezdésben meghatározottakon kívüli rendelkezése, illetve része ellen nincs helye fellebbezésnek.

Így az adott ügyben a vádlott terhére megállapított testi sértés büntette és a kifosztás büntette kapcsán nincs helye harmadfokú eljárásnak, mivel másodfokon nem született ezekkel összefüggő, az elsőfokú bíróságtól eltérő döntés.”

Így a jogerős ítélet teljességgel irreleváns. Mivel a Fővárosi Ítéltábla tisztességtelen eljárásban hozott megalapozatlan, illetve a vádlott bűnösségének három érvénytelen bizonyítására alapozott ítélete semmis, azaz *judicium nullum*, arra nem alapozható jogerős ítélet. A Kúria a Fővárosi Ítéltábla semmis ítéletén alapuló jogerős ítélete *ily módon judicium non existent*, attól függetlenül, hogy az alapjogot sértő Be. 216. § alapján a jogerős ítéletet a Kúria „jogszerűen” hozhatta meg.

Az ügy vádemelés nélküli lezárása a hanyag nyomozást követően indokoltá tette, hogy a sértett jogi képviselői a médián keresztül a közvéleményhez fordulva próbálják elérni, hogy igazságot szolgáltatassanak a sértettnek. A sértett szörnyű büntett áldozata lett és megérdemli az együttérzést. A sértett jogi képviselőinek médiahadjárata azonban elfajult. Az igazságszolgáltatás nem tudott ellenállni a média és a média által befolyásolt közvélemény nyomásának, s médiaitélet született.

A bíró nem igazodhat a médiához. A média még ha tévedhetetlen lenne, akkor is mások a szempontjai. A bíróság azonban jótányt sem engedhet a bizonyítottság követelményéből.

A sértett jogi képviselőinek médiahadjárata hatása alatt a Kúria végzésében elmarasztaló ítélet meghozatalára vonatkozó óhajának megfogalmazásával aláásta a Fővárosi Ítéltábla megismételt másodfokú eljárást lefolytató tanácsának függetlenségét, pártatlanságát. Az Ítéltábla Ujvári bíró által elnökölt tanácsa a média, a Kúria és a sértett jogi képviselőjének nyomása alatt, félve a felmentő ítélet várható következményeitől tisztességtelen eljárásban, megsértve az egyenlő fegyverek elvét – tulajdonképpen a vádlott védekezéshez való jogát – médiaitéletet hozott a bűnösség érvényes bizonyításának hiányában érvénytelen felismerésre bemutatáson, illetve téves érvelésen alapuló tákolmányok alapján közkívánatra elítélve a vádlottat. A jogerős ítéletet hozó Kúria az alapvető jogainak sérelme alapján jogorvoslatra jogosult vádlott ehhez fűződő alapvető jogát megsértve a Be. 216. § alapján összhangzó ítéletekre hivatkozva megtagadta a bűnösség kérdésének érdemi vizsgálatát. Így a Kúria bírói tanácsának a vádlott bűnössége esetén indokolt büntetést illető mérlegelése helytálló lehet, miközben a bűncselekmény elkövetése változatlanul nem bizonyított. Ez a jogerős ítélet nem több pusztá papírnál, amely által az ügy *res judicata* lett, ami annyit tesz, hogy az igazságszolgáltatás rendes eljárásban több hibát már nem tud elkövetni, sem orvosolni.

Arra kérem tehát, hogy védelmezze az alapvető jogokat, amelyeket az EJEE meghatároz. Védelmezze a bíróságok függetlenségét, pártatlanságát médiától, „közvéleménytől”, politikától, olyan haladó szellemű mozgalmaktól is, melyek például a nők egyenjogúságáért küzdenek, a civil szervezetektől, az állami szervektől, az igazságszolgáltatás szerveitől, speciálisan más bíróságoktól is! Védelmezze a tisztességes eljáráshoz való jogot, az egyenlő fegyverek elvét! Forduljon az Alkotmánybírósághoz a az alapvető jog sérelmén alapuló jogorvoslatához való jogot semmibe vevő Be. 216. § ügyében! Hívja fel a jogi karok dékánjait, és más a jogász képzésben kompetens személyeket a jogász képzés, valamint a bírók, ügyészek, ügyvédek, és egyéb jogászok továbbképzésének újragondolására! Minden bírónak rendelkeznie kell az egzakt logikus deduktív gondolkodás rutinszerű szintnél magasabban kiművelt képességével, és még kényes, feszült helyzetekben is szilárd etikai alapokkal.

A törvényesen működő igazságszolgáltatás a jogállamiság alapvető alkotóeleme. Nem engedhetünk belőle.

Budapest, 2019. június 6.

Tisztelettel:

Radnóti László